

༣༣། །སེར་བྲེས་མཁས་སྙན་གྲ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་སྙན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 གསུང་རྒྱན་ཆོས་སློང་དང་གཏོར་འབྲུལ་ཁག་དང་འབྲེལ་
 བའི་གཏམ་པད་དཀར་རྒྱན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། སེར་ལྷོ་དགེ་བཤེས་ལོར་བཟང་།

དཀར་ཆག

དག་ལེགས་དཔལ་འབར་མའི་སྒྲུབ།	1
རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱན་མ་དང་མཁན་རབས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་སྒྲུབ།	5
ལམ་རིམ་སྒྲ་བརྒྱད་ཐུབ་བསྟན་འི་མེད་མའི་སྒྲུབ།	8
སེ་རྩ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་གི་ཁྱི་རབས་གསལ་འདེབས་མཁྱེན་སྒྲིང་མ་ ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ།	10
ངོ་མཆར་སྐབས་གསུམ་མའི་སྒྲུབ།	13
མཁའ་མཉམ་མའི་སྒྲུབ།	14
ང་མཆོད་པད་དཀར་ལྟར་བསྒྲགས་མའི་སྒྲུབ།	15
ང་མཆོད་འབྲེན་མཆོག་སྟོན་པའི་སྒྲུབ།	17
གཏོར་འབུལ་སྒྲ་ཁ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ།	19
ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་མའི་སྒྲུབ།	21
རྗེ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་མ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ།	22

༡༡། །སེར་གྲེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་རིན་པོ་ཆའི་
བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཆོས་སྦྱོང་དང་
གཏོར་འབྲུལ་ཁག་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་
པད་དཀར་ཚུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

སྒོ་གྲོས་རིན་སང་གཉལ་སྟོན་ཡབ་སྲས་བྱང་། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་རང་མཁས་སྟོབ་བརྒྱད་དང་། །
དབྱེར་མེད་ཏྲ་མཆོག་རོལ་བ་བཀའ་སྟོད་བཅས། །
ཀུན་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་སོལ་ལ་བྱིན་ཆེན་པོ་བས།

དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་མའི་སྟོར།

༥ དེ་ཡང་གྲ་ཚང་འདེབས་པ་པོ་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱགས་སྲས་
ནམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོས། ཀུན་མཁྱེན་སྒོ་གྲོས་རིན་ཆེན་
སང་གོ་བ་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་མ་འདི་ནི།

ཆོས་ཚུལ་ལ་མཁས་ངག་དབང་གྲགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་གྱི་
དངོས་སྟོབ་གཙོ་བོ་ལྡན་མ་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
མཁས་པ་འདིས་སེ་རྟ། ཆབ་མདོ། འདན་ཆོས་འཁོར་སོགས་སུ་འགོ་དོན་རྒྱ་
ཆེན་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད། གསོལ་འདེབས་འདིར་ཐ་མའི་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་ལུད་པའི་ལོ་ལོ་ཀ་བརྩ་བདུན་ཡོད། འདི་ནི་སྟན་ངག་མཁན་གྱིས་
བལྟས་ན་ཆོག་སྒྲུར་བཅས་སྟན་གཉིས་ལྡན་ངོ་མཆར་ཅན་ཡིན་པ་མ་བཤད་མགོ་
ནས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་ལོ་ལོ་ཀ་རེ་རེར་སྟོ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་
ཞེས་པའི་མཆན་སྒྲ་ཐོན་པར་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་ནས་བརྟན་གྱུར་ཅིག་བར་བརྟན་
བཞུགས། ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སྟོ་གྲོས་སྒྲུན་སྟོང་གསལ། ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་བར་ཡོན་ཏན་སྟེ་བཟོད། ཉིད་གྱི་སྟོ་གྲོས་ནས་འདེབས་བར་གཞུང་
ལུགས་སྟེ་དང་བྱུང་བར་རྗེའི་གཞུང་ལ་མཁས་པ། མདོ་དོན་རི་བཞིན་
གཟིགས་ནས་འདེབས་བར་ཆད་མའི་གཞུང་ལ་མཁས་པ། སྟོ་གྲོས་ལྡན་པའི་
ནས་འདེབས་བར་པར་བྱིན་ལ་མཁས་པ། རྒྱ་ཆེན་སྟོ་གྲོས་ནས་འདེབས་བར་
འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ། སྟོ་གྲོས་རི་བཞིན་ནས་འདེབས་བར་མདོན་པ་ལ་
མཁས་པ། སྟོ་གྲོས་བང་མཛོད་ནས་འདེབས་བར་དབུ་མ་ལ་མཁས་པ། ཡན་
ལག་བདུན་ལྡན་ནས་འདེབས་བར་སྒྲགས་གཞུང་ལ་མཁས་པ། མདོ་རྒྱུད་

དགོངས་འབྲེལ་ནས་འདེབས་བར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ནས་འདེབས་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཉིང་འཛིན་
གསུམ་ཀྱི་ནས་འདེབས་བར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན། རྣམ་ཐར་
ཞལ་གསུམ་ནས་འདེབས་བར་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ། འདིར་ཡི་དམ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་ཆོད་། དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་བར་ལེགས་བཤད་སྤེལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིམ་
བཞིན་བརྗོད། དེ་ནས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁུ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཏུ་ནས་འཇུག་པར་
བྱིན་གྱིས་རྫོགས་བར་སྐྱེ་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མཇུག་པ། ཡིད་ཆེས་
དད་པའི་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་བར་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ། སྦྱོར་
བ་གཉིས་ཀྱི་ནས་མཉམ་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག་བར་སྦྱོད་པ་
དག་ཅིང་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་འབྱུང་པའི་
བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁུ་བ་བཅས་ཡིན།

བད་བཀོལ་ཅུང་ཅམ་ཁུ་ན་༽ ལུས་བཟང་༽ བརྒྱ་བྱིན་༽ དེ་བཞོན་༽
རྒྱུད་གཉིས་འབྱུང་༽ སྒྲང་ཆེན་༽ དུག་འཛོམས་གཙོ་བོ་༽ རྒྱུད་རྒྱ་བས་
འཕེལ་༽ རྒྱ་མཆོ་༽ སྒྲ་སྒྲོག་༽ སྒྲིན་པ་༽ སྒྲིན་གྱི་མེ་ཉོག་༽ ཆར་པ་༽ རྣམ་
མཁའི་ཁོར་བུ་༽ ཉི་མ་༽ ལྷ་ལམ་༽ རྣམ་མཁའ།

༽ ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་༽ འོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ ཁ་

སྒྲོལ། བདེ་ཆེན། རང་བཞིན་མེད། རྒྱུན་མི་ཆད། སྒྲིང་རྗེས་ཡོངས་གང་།
འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་བཅས་བདུན།

། བཞུགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ལྔ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཆིག་དོན།
མཆོམས་སྒྲུབ། བཞུགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ལྔ།

། རྒྱུ་ལ་བྱིས་ས་རྣམས་གསུམ། ཉེས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་པ། དགོང་བ་ཆོས་བསྐྱུས།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བྱིས་ས།

། ཉིང་འཛིན་གསུམ། འཆི་བ་ཆོས་སྒྲུབ། བར་དོ་ཡོངས་སྒྲུབ། རྒྱེ་བ་སྒྲུལ་
སྒྲུབ་འབྲེལ་བའི་ལམ་འབྲེལ། ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་རྣམས་ཐར་
སྒྲོལ་གསུམ། ཐོད་སྒྲུལ་ལྔའི་ངེས་དོན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ། ཕྱག་དྲུག་གི་ངེས་
དོན་རྒྒྱལ་ས་རིམ་སྒྲོལ་བ་ཡན་ལག་དྲུག། ཕྱག་མཆོན་གྱི་ངེས་དོན་མཆོག་
ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ། ཏྲ་མགོའི་ངེས་དོན་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས།

མདོར་ན་ཡུལ་སྒྲིང་ཉིད་གསུམ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོལ་བའི་
སྒྲོལ་དྲུག་གིས་བསྐྱུབ་བྱ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རིགས་ལྔའི་གོ་འཕང་དང་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཞི་སོགས་རྣམས་འབྱུང་པར་བསྐྱེད་པས་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཤེས་ན་ཕྱགས་ལམ་ཕལ་ཆེར་ཐོན་པས་གོ་དོན་ཟབ།

། གྲགས་པ་རྣམས་གསུམ། དབྱུ་མའི་གཞུང་ཚུལ་པ་པོ་སྒྲོལ་དཔོན་ཟླ་བ་
གྲགས་པ། རྒྱུར་བ་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆོབ་ཉི་མ་གྲགས་པ། རྒྱས་འབྲེལ་མཛད་པ་

པོ་ཇེ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ། དེ་གསུམ་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མ་བཟང་དབུ་མའི་
འཆད་ཉན་ལ་བཀའ་ངེན་གཞལ་དཀའ། རང་རེ་དབུ་མའི་གྱ་ཚང་ཡིན་པས་
འདི་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལ་བྱུང་གཉེར་གྱིས་འདུག་དགོས་པ་གོ་བ་གལ་ཆེ།

༼སྟོར་བ་གཉིས་༽གྲུས་སྟོར་དང་རྟག་སྟོར་གཉིས། དེ་ནས་དག་
བཅོས་སྟོར་ལ། ཀུན་མཁྱེན་༼ལྷགས་བཟང་༽ཞེས་པ། སྐབས་མཆོག་ཆོས་
ལྡན་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ལྟར་(ལུས་བཟང)དུ་བཅོས། དི་བཞེན་ལྷགས་གྱིས་
མི་༼དལ་༽ཡིན་སྟེ། མཆོན་སྐྱ་ནམས་ལ་འོག་དུ་གོར་རྟགས་བཀོད་
ན་བཟང་། མདོར་ན་བསྟོད་པ་འདི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཟབ་པ་མ་བཟང་འདིའི་
མདངས་དབྱངས་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་བརྗོད་ཆེ་བས་འདོན་དུས་
ཡིད་ལ་སེམས་པ་སྟེར་བ་ངེས་སོ།།

རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱན་མ་དང་མཁན་རབས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྟོར།

འཇམ་དབྱངས་ནམ་སྐྱལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསོལ་
འདེབས་འདི་ནི་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཐེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་
འབུམ་ཀ་པའི་ནང་དུ་ཡོད། མགོར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ནི་སྐྱལ་

གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། མཛེད་བྱང་དུ། ཚུལ་འདི་རིགས་རུས་
 ཡུན་ཆོགས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན། །མཛོ་མཁར་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོན་
 ཅན་གྱིས། །ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ། །དགོ་འདུན་
 རྒྱ་མཆོའི་འབྲུག་ངོགས་ལས་འོངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་།

སྤྱིར་རྒྱལ་མཆོག་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་རྩ་བའི་ལྷ་
 མ་གཙོ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་རྩེ་བཙུན་དཔོན་སྟོབ་མཁས་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཞིག་
 འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཁོང་གི་གསུང་ཆོས་ལ་བྱོན་ཏེ་དེ་གའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་
 བཟོ་སྐྲང་རྒྱ་ཆེར་མཛེད་པས་སྣན་གྲགས་འབར་ཏེ་རྩེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་
 ཟུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་བྱེས་པ་མཁས་མང་གྲ་ཆོང་ངམ་མཁས་སྣན་གྲ་
 ཆོང་ཞེས་པའི་ཆེ་བསྟོད་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ་བར་ཐོན།
 དེ་བཞིན། ཤིང་རྩ་ཆེ་གཉིས་དབྱིག་གཉིན་ཡོན་ཤག་གི་ ཞེས་པའི་སྟོན་ཆོག་
 འདི་སྐབས་དེའི་ཡན་མན་ལ་གསུངས་སམ་སྣམ་འོན་ཀྱང་ཆོགས་བཅད་འདི་
 གསུང་འབུམ་དུ་མ་ཆུད་པ་ཡིན་ནམ་བཅུ་ལ་ཀྱང་མ་རྟོན། འདིར་རྩེ་བཙུན་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནས་ནོར་བུའི་དཔལ་ལ་སྟོད་པར་ཤོག བར་ཆོགས་
 བཅད་བདུན་ཡོད། ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ། རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་དཔལ་ལ་སྟོད་
 ཀྱུར་ཅིག ཅེས་འབྱུང་། ཤིང་རྩ་ཆེ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་སྟེ་ཞིང་སྟེ་བ་ཞེས་
 སོགས་རྩ་གཞུང་དུ་མེད། རྩེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དེ་ཉིད་དབྱངས་ཅན་མགྱིན་

པར་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གསོལ་འདེབས་འདི་ཆོག་སྙན་བརྗེད་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་མ་ཟད་སྒྲ་མས་སྒྲོབ་མར་གནང་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གྱི་གསུང་ཡིན།
མདོར་ན་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་ཉིད་ནས་ཀྱང་རྗེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་
མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་མཉེས་པར་མཛད་དེ་ཆོས་མང་པོ་གསན་པ་དང་
རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ལུང་རྒྱན་ཡང་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་ཞུ་བར་
མཛད་པས་ལུང་རྒྱན་ཆ་ཚང་བཞུགས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ནའི་དྲིན་ཡིན་པར་
མཁས་པས་གསུངས་སོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྒྲུའོ། །

དེ་ནས་འཇུག་མཐུད་ནམས་དུ་སྒྲིང་བྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སོགས་
ཀྱིས་མཛད་པར་ཡིག་ཚུང་དུ་གསལ། བྱམས་པ་ཆོགས་གཉིས་ངག་དབང་
ཡུན་སུམ་ཆོགས། ཞེས་པ་ནས་འགྲོ་འདྲན་དམ་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་བྲི་
བྱང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་ཆ་པའི་
ཞབས་བཏན་དང་ལྷུང་བྱོན་སྒྲོར་གྱི་ཤོག་གངས་ཞེ་བདུན་པའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་
བཞུགས་ཤིང་དེའི་འཇུག་བྱང་དུ་མཁན་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་
འདི་སེར་གྲེས་གྲ་ཚང་ལས་སྡེ་སྙན་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་ཡོངས་
འཛིན་བྲི་བྱང་སྒྲུལ་མིང་པས་སྒྱུར་བའོ། །ཞེས་གསལ། སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་
གདུང་འཆོབ་དོན་ཡོད་རྗེ། ཞེས་པ་ནས་འགྲོ་འདྲན་བཤེས་གཉིན་གསུམ་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པའི་བར་ནི་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་གསུང་
ཡིན་སྟེ། དེ་ཡང་མཁན་རབས་གསུམ་ཙམ་བྱོན་ཟིན་ཆེ་གསོལ་འདེབས་
ཆོག་ས་བཅད་རེ་གསར་བཅུག་མཛད་སྟེ་ལ་མཆིས། ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་གྲོ་ས་རིན་
ཆེན་སེང་གེ་བ་དང་སྤྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་གཉིས་ལ་ལས་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་
པ་ཞིག་མཁན་ཁྲིར་སྤེབས་མི་སྲིད་པ་མ་ཟད་མཁན་ཆེན་འདི་དག་གཞུང་ཆེན་
བཀའ་པོད་ལྗེའི་འཆད་ཉན་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་
ཐོབ་གྱི་སྤྲ་མ་ཡིན་པས་ཁེ་འདོད་ལ་གྱོང་མི་འདོད་ན་ནི་ཡིད་གཟབ་མཛོད་
ཅས་ཁོ་བོས་ཐལ་སྐྱར་གྱིས་གསོལ་བ་ལན་དགྲུང་འདེབས་པ་ལགས་སོ།།

ལམ་རིམ་སྤྲ་བརྒྱད་བྱུང་བ་སྟན་ཏི་མེད་མའི་སྟོན་།

༥ དེང་སང་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་
ཁྲིད་སྐྱབས་བརྒྱད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་རང་རེའི་ཆོས་གྲུའི་ལམ་རིམ་གྱི་
བརྒྱད་པ། རྗེ་ནས་རྒྱལ་ཆ་བ། ཉན་ཤག་པ། གཉལ་སྟོན་ཡབ་སྐུ་གཉིས། སྤྲ་
མ་རྗེ་བཙུན་པ་སོགས་ལས་རིམ་བཞིན་བྱོན་པའི་བརྒྱད་པ་བྱིན་ཅན་ཡིན།
བརྒྱད་འདེབས་འདིར་གསལ་བ་སྟར་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱལ་
མཁས་གཉིས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཐུགས་

སྤྲུལ་ཅི་རིགས་བརྒྱུད་དེ། སེ་རྩ་ཀྱན་མཁའམྱེལ་པ། དེ་ནས་ལྡན་མ་ངག་དབང་
གྲགས་པ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། ཡོངས་འཛིན་དོན་ཡོད་
དཔལ་ལྡན། འཇམ་དབྱངས་ནམ་སྤྱལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནས་རིམ་བར་
བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན། སྟོན་དུས་གྲ་ཚང་འདིར་མཁན་ཐོག་སོ་སོས་
ལམ་རིམ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་ཉམས་མེད་མཛད་བཞིན་པར་བརྟེན་ལམ་རིམ་
འཆད་ཉན་དུས་གསུང་རྒྱུ་བརྒྱུད་འདེབས་ལོགས་སུ་དགོས་པར་གཟིགས་
ནས་རྗེ་ཕུར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་པན་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུས་
ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱབ་བསྟན་བྱི་མེད་མ་བཀའ་རྩོམ་མཛད་པ་
གསུང་འབྲུམ་ང་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དེར། ཆོས་ཚུལ་ལ་མཁས་སློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ཏེ། དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་པའི་བར་དང་མཇུག་གི་དེ་
ལྟར་སློ་གསུམ་ནས་བྱབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་ཤོག ཅེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་བཅས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། མཛད་བྱང་དུ། ཅེས་པ་འདི་ནི་སེ་
རྩ་ཐོག་ཆེན་སྤིང་གྲེས་པ་གྲ་ཚང་གི་སློ་མ་ནམས་ཀྱི་བརྒྱུད་འདེབས་འདི་ལྟ་
བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལྡན་སློ་མ་ངག་དབང་བྱམས་པས་བསྐྱལ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤུག་འདི་བཅུན་པ་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་པོ་
བྱང་དུ་སྤྲུལ་པ་མཛད་ཡོད། །ཞེས་གསལ། དེ་འཕྲོས་བྲིས་རིམ་བཞིན་གསར་

བསྟོན་ཞུས་པ་ཡིན། དུགས་པོ་མཁན་པོ་མཁུན་རབ་ཐར་འདོད་ཀྱི་འདུག་
ནས་མཁན་པོ་འགའ་ཤས་ནས་འཆད་ཉན་རྒྱུ་བཞིན་གནང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནས་གང་ལྟར་བརྟུན་འདེབས་གསར་བསྟོན་མཛད་རྟུན་ཆད་འདུག་གང་ལྟར་
ལམ་རིམ་བརྟུན་འདེབས་འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་པོ་དང་ཚུམ་པ་པོ་གཉིས་ཀ་སྦྲེས་
ཆེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་མ་ཟད་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་ལ་གཟིགས་ནས་
ཆོགས་འདོན་དུ་བཙུགས་པར་བཞེན་ཆར་རེ་འདོན་རྒྱ་བྱང་ནའང་སྐལ་བ་
བཟང་།།

སེ་རྩ་བེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་བྲི་རབས་གསོལ་འདེབས་མཁུན་སྤྱིང་མ་
ཁ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད།

༥ མཁུན་སྤྱིང་མ་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྟན་
བརྟུན་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་། མཁུན་པས་སྤྱིང་པའི་འཆིང་བ་མཐར་མཛད་ཅིང་། ཞེས་
ནས། དཔལ་པོ་རྗེ་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པའི་བར་གསོལ་
འདེབས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་དང་མཐུག་ཏུ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་
པའི་དགོ་ལེགས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་ཀྱན་འགྲུབ་པར་

ཞོག་ཅེས་པའི་བར་ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་ཆང་བའི་འདོད་གསོལ་
ཆིགས་བཅད་བདུན་བཅས་ཆིགས་བཅད་བཅུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
གསུང་དང་གཞན་རྣམས་ཁ་སྐྱོང་གསར་བཅུག་ཡིན། འདིའི་མཁུག་བྱང་དུ་
བྱིན་ཆུབས་ཉི་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་བྱུང་སྟེ་
མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་གངས་
ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་གངས་རིའི་དབང་པོ་འོལ་སྟེ་གངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་དུ་སྦྱར་བའོ་
ཞེས་འབྱུང་། བདེན་གཉིས་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་ལེགས་ཏྲོགས་ཤིང་།
ཞེས་པ་རྗེའི་གསོལ་འདེབས་འདི་སྤྱི་གསུང་ཡིན་མ་ཤེས། དེ་ནས་སེ་རྩའི་
ཁྲི་རབས་དངོས་ལ་ཁྲི་བ་དང་པོ་རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ནས་རྗེ་དོན་ཡོད་
དཔལ་ལྷན་བར་ཁྲི་རབས་བཅུ་གསོལ་འདེབས་འདིའི་ནང་མི་འདུག ཁྲི་
རབས་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བར་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཡོད། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐོང་གཉིས་པ་
ནས་བཟུང་སེ་རྩའི་ཁྲི་བ་རྒྱལ་པཎ་རིམ་བྱོན་ནས་གནང་སྟོལ་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་མན་ཆད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་གསར་
བཅུག་མི་འདུག ཁྲི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་
གསོལ་འདེབས། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་མ་འདི་རྗེ་ཉིད་སྐུ་ན་སྤུ་མོའི་དུས་
ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་བྱིན་ཅན་དང་བྱིས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྟོམ་

ལྷ་བྱུང་ཡིན། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཁྱི་རབས་བཙུ་གཉིས་པ་སྟེ་མ་
 རྗེ་བཙུན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་གོམས་པའི་མཐུས།
 ཞེས་སོགས་ཁྱི་རབས་བཙུ་གསུམ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
 མཆན་སྐྱ་ཅན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཞེས་
 སོགས་ནི་སེ་རྩའི་ཁྱི་རབས་བཙུ་བཞི་པ་དགའ་ཁྱི་ཉི་ཤུ་པ་སྟག་ཕུ་ཆོས་
 གྲགས་བཟང་པོའི་མཆན་སྐྱ་ཐོན་པའི་གསོལ་འདེབས། རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་
 མཆོག་གིས་ཞེས་སོགས་ཁྱི་རབས་བཙུ་ལྔ་པ་རྒྱལ་དབང་གསུམ་པ་བསོད་
 ནམས་རྒྱ་མཆོའི་མཆན་སྐྱ་ཐོན་པའི་གསོལ་འདེབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་།
 བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཞེས་སོགས་ནི་ཁྱི་རབས་
 བཙུ་བྱུག་པ་སྟོང་སྟོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་དང་། རྒྱལ་བ་སྟེ་མེད་བསོད་ནམས་
 རྒྱལ་བའི་སྐྱ། ཞེས་སོགས་སྟོང་སྟོར་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་
 མཆོ། འོན་ཀྱང་འདི་ཁྱི་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་མི་གསལ་བས་དབྱུད་དགོས།
 འགྲོ་ལ་སྟུན་རས་སྟོང་གིས་གཟིགས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཁྱི་རབས་བཙུ་
 བདུན་པ་རྒྱལ་དབང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་དང་། འདི་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་
 ཀྱི་གསུང་ཡིན། དགོ་ལེགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། ཞེས་
 སོགས་ཁྱི་རབས་བཙུ་བརྒྱད་པ་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། འདི་པཎ་
 ཆེན་ཆོས་རྒྱན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཐུབ་དབང་ཞབས་པད་མ་ལས་འབྱུང་། སྟོ་

བཟང་རྒྱལ་པ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཁྲི་རབས་བཅུ་དགུ་པ་རྒྱལ་
དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ། འདི་ཆོས་རྒྱུན་གསུང་། སློ་གྲོས་ཡངས་པའི་སྐལ་བཟང་
གདུལ་བྱའི་ཆོགས། ཞེས་སོགས་ཁྲི་རབས་ཉི་ཤུ་པ་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་
ཤེས་དང་། སྤྱོས་རིགས་ལས་འབྱུངས་ཀུན་མཁྱེན་དག་གི་དབང་། ཞེས་
སོགས་ཁྲི་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་རྒྱལ་མཆོག་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་དང་།
འདི་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ཡིན། སློ་བཟང་རིན་ཆེན་ཡོ་གོར་
མདོ་ཐུགས་ཆོས། ཞེས་སོགས་ཁྲི་རབས་ཉེར་གཅིས་པ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོ་འི་གསོལ་འདེབས། ཤུལ་རིང་འཁོར་བའི་ཞེས་སོགས་ནི་
འཕགས་མཆོག་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྤྱེ་ཀུན་རྗེས་འཛིན་གྱི་སློན་ལམ་
ཡིན་པས་གལ་ཆེ།

རོ་མཆར་སྐྱབས་གསུམ་མའི་སྒྲོར།

༥ གསེར་བྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འདོད་གསོལ་འདིར་ཆོགས་བཅད་ལྷ་
དང་འདི་ལ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དག་བཅོས། སྐྱབས་མཆོག་
ཆོས་ལྟན་རིན་པོ་ཆེར་སྟོད་གོ་བ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས་མཆོག་ནས་
ཁྱེས་པ་འགའ་ཞིག་འདིར་འགོད་འབུལ་བྱ་ན། དྲངས་(བས)པའི། གསེར་(གྱི)

སྤྱང་།བཞད(བས) བའི། ཀུན(གྱིས) རྒྱས། སྤྱི(ནང)ན། ནང་(ནམས)ན།
(རིགས་གསལ་ཞིང་དམ)རིངས་བསྐྱེལ་གྱིས་གཏམས། ཏུས་འདིར(དབལ)
པན་ཡོན། འདི་ཕུར་སྤྱོད་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་གསུང་རྒྱན་
ཡོད། བོད་ཀྱི་གྲ་ཚང་གི་ཐོག་གི་རྒྱལ་མཆོན་ཞིག་ལ་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་ཡོད་སྟམ་
བས་ཞུ་དག་ངས་རྫོངས་ཤིག་མཛད་དགོས་ཡོད།

མཁའ་མཉམ་མའི་སྒྲོལ།

༥ མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞབས་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་བདུན་དང་འབྲུག་གི་ཐུབ་པའི་བསྟན་
ལ་ཤིང་རྟའི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བཅས་རྒྱན་བྱུག་གི་བསྟོད་པ་
ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་རྗེ་རེ་མདའ་བའི་གསུང་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རེ་མདའ་བའི་གསུང་དུ་འཛམ་གླིང་མཛེས་བྱེད་འཛམ་གླིང་
རྒྱན་བྱུག་ལ། ཞེས་འབྲུང་། རེ་མདའ་བའི་གསུང་དུ་རྒྱན་བྱུག་གི་བསྟོད་པ་མ་
གཏོགས་མ་བྱུང་བས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བསྟོད་པ་རྗེའི་གསུང་རྒྱན་བྱུག་
མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ནས་སྤངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་ན་
གནས་བཅས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་བཅད་གཅིག་ཕུ་འདི་ཡིན། མཐུག་

གི་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་ཀྱན་མཁུན་ལོ་ཙྰ་བ། ཞེས་པ་འདི་བྲག་ཡབ་ཆུང་ཆང་
སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་མར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་མདའ་བ། ལོ་
ཆེན་སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་གསུམ། སྟོན་ལུང་གནམ་ཅེ་ཕྱིངས་སུ་
གདན་འཛོམས་ཏེ་འདུལ་བསྟན་ལ་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་པའི་སྐབས་
མཁས་པ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གོ་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཟད་
ལོ་རྒྱུས་གནད་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་འདུག ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྗེའི་
དངོས་སྟོབ་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ།

ད་མཆོད་པད་དཀར་ལྟར་བསྐྱགས་མའི་སྟོན།

༥ ར་མཆོད་འདི་རྒྱལ་དབང་དྲག་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་
ཡིན་པར་སྟོང་ཤོལ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་མ་ཟད་འཇམ་དབྱངས་
མཁུན་བཅེ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་དབང་དྲག་པའི་
གསུང་ལུང་རྒྱན་བཞུགས་པ་འདི་ཁོ་ནར་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་
བར་འདི་ལྟ་བུ་གྲུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེས་ཉམས་བཞེས་སྟོན་མེད་ངོས་མི་ཉམས་
རྒྱན་འཛིན་གནང་བུ་བ་པའི་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་སྟོས་རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྒྲ་མེད་དུ་གོ་དགོས།

འདིར་མགོ་ནས་ལྷུར་ལེན་བྱེད་པར་ཤོག་བར་ཆིགས་བཅད་དུག་ཡོད།
 དེ་ཡང་པད་དཀར་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་ཐུབ་དབང་ལ་མཆོད་པ། ལྷ་དང་ལྷ་
 མིན་སོགས་སྒྲོལ་མ། ལྷ་སྐྱབ་ཨུ་དེ་བ་སོགས་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས།
 བོད་ཡུལ་བསིལ་ལྷན་སོགས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཟབ་མོ་
 དབུ་མ་ཡི་ལྷ་བ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་སྐྱས་
 སོ་སོར་འབྱེད་པ་འདི་ཡི་གོ་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ལྷ་སྐྱབས་མཆོག་ཆོས་
 ལྷན་རིན་པོ་ཆེར་བྱས་པ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ལྷ་བ་སོ་སོར་གོ་ལུགས་
 མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཁ་ཁར་ཞོག་ཅེས་བཀའ་སྒྲོན་པེབས། སྒྲོ་ལྷན་ཤེས་
 རབ་སོགས་ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གོ་ལ་མཆོད་པ་ཡིན། རྩོག་སྒྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྒྲོ་བ་བརྒྱད་ཆ་པ་ཆོས་སེང་ནི་རིགས་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་བསྐྱས་གྲ་དང་རྟགས་
 གསལ་གཏོང་ལུགས་འདིའི་སྒྲོལ་གཏོད་པ་པོ་ཡིན་པས་རང་ཅག་མཆོན་ཉིད་
 པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེར་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོ་ཞེས་སོགས་ནི་ཐོས་
 དོན་སྐྱབ་ལ་གཞོལ་བའི་འདོད་གསོལ་ཡིན་པས་ཡིད་སྒྲོན་རེ་མ་བཟུང་།
 མཐུག་གི་རྣམ་ཐར་ཞལ་གསུམ་མ་ནི་ཁ་སྒྲོང་ཡིན།

ཇ་མཆོད་འདྲིན་མཆོག་སྟོན་པའི་སྒྲོང་།

༥ ཇ་མཆོད་འདྲིན་གི་ཀུ་ཆང་རྒྱུ་སྤྱོད་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རིང་པོ་དང་པོའི་ནང་ཆོན་གསུང་ཐོར་བྱ་ཞོག་གྲངས་ང་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད། འདྲིན་མཇོད་བྱང་དུ་ཇ་མཆོད་འདྲིན་དགྲའི་མཆོག་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ཀུ་ཆང་སྟུལ་མིང་པ་སྟོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་། འདྲིན་གཙོ་བོ་བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཇ་མཆོད་ཡིན།

དེ་ཡང་མགོ་ནས་འཆོ་བར་ཞོག་བར་ཞོ་ལོ་ཀ་དུག་ལས་སྟོན་པ། བྲམས་འཇམ་དབྱངས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་བྱུ་རྣམས་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་སྦྱོན་འདྲེན་པའི་སྤྱིར་ལུས་སྟོག་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་མཇོད་སྟོ་སྒྲ་མ་ཁུ་བོ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་། དཔོན་པོ་འམ་ཆ་བོ་བྱང་ཚུབ་འོད། ཡུལ་བྱང་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ། སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་འབྲོམ་སྟོན་ཆེན་པོ། ཁུ་སྟོན་བཙུན་འབྲུས་གཡུང་དྲུང་། ཇོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། རྒྱ་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཇོ་བོའི་དངོས་སྟོན་ཁམས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་བཞི་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་ཚུབ་རིན་ཆེན། རྣལ་འབྱོར་པ་སྟོམ་པ་བ་དབང་ཕུག་རྒྱལ་

མཚན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་དོན་རྗེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱག་དར་སྟོན་པ། སྐྱེ་
 མཆེད་གསུམ་ནི། དགོ་བཤེས་པོ་ཉོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། སྐྱེན་སྤྱོད་པ་ཤེས་
 རབ་འབར། སྤུ་ཆུང་བ་གཞོན་ཏུ་རྒྱལ་མཚན། བཀའ་གདམས་སྒྲེག་བམ་
 ལས་ལུང་བསྟན་པའི་སྤང་ཤར་གཉིས་སོགས་བཀའ་གདམས་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་
 རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤང་བ་རིམ་བྱོན་ཀྱན་དང་། བཀའ་གདམས་གསར་མ་
 ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྤྱོད་བ་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སོགས་ནི་རང་གི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། སྐྱབས་གནས་དགོན་
 མཆོག་སོགས་ནི་ཆོགས་ཞིང་ཀྱན་ལ་འབུལ་བ་ཡིན། བདེ་འདོད་རེ་བས་
 སོགས་ནི་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་བསྐྱབ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པའི་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྤེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་འདོད་གསོལ། འདིའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་
 མ་དག་པས་བདེ་འདོད་རེ་(བའི) བས། འདོད་(པས)པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་(སྤྱོད་
 པའི)དྲོགས་པས་ཞེས་གསུང་འབུམ་ནང་གི་མ་དཔེ་བཞིན་བཅོས་དགོས།
 འབྲུག་གི་བྱིད་ལ་མཆོད་ཅིང་སོགས་ནི་མི་གོ་བ་མེད། རྣམ་ཐར་ཞལ་གསུམ་
 མ་ཁ་སྐྱོང་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

གཏོར་འབྲུལ་སྒྲ་ཁ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར།

༥ ཡི་དམ་ཏྲ་མཆོག་རོལ་པ་ལྟ་དགུ་བཀའ་སྤྱོད་གིང་ལྟ་གཟའ་གདོང་
ལྟམ་དལ་བེག་ཅེ་བཅས་ཀྱི་གཏོར་འབྲུལ། ཀ་དག་ལྟན་སྒྲེས་མ་དང་སྒྲང་
མཐའི་མགོན་པོ་གཉིས་ནི། གྲ་ཚང་གི་མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་ལོ་རྒྱ་ནས་
དགོས་པ་དུ་མའི་སྒྲད་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྐྱུལ་མ་
ཁུས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བརྩམས་པ་ཡིན། དེའི་སྐོར་ཁལ་ཁ་དམ་
ཆོག་རྗེ་རྗེའི་ཏྲ་པོད་དུ་གསལ་བ་མ་ཟད་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་
འབྲུམ་བོད་དཔར་དཔེ་རིང་པོད་(ང)པའི་ཤོག་གངས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་མདུན་
ངོས་སུ་ཡོད་པའི་གཏོར་འབྲུལ་འདིའི་མཁུག་བྱང་དུ། ཅས་པ་འདི་ནི་སེ་རྩ་
གྲེས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་པ་སྟོ་བཟང་ལོ་རྒྱ་ནས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར་ཡ་ཤྲུའི་བཙུན་
པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་སྒྲས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། ཞེས་འབྲུང་། འདི་
གཉིས་ལ་ཆོགས་བཅད་བཙུག་གཉིས་ཡོད།

དེ་ཡང་དམིགས་རིམ་ནི་པཎ་ཆེན་གསུང་འབྲུམ་ཀྱི་གཏོར་འབྲུལ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་དབྱར། ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ལྟ་དགུ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་བའི་
ཚུལ་ནི་རང་ཏྲ་མགིན་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲང་བཏན་པོ་དང་ལྟན་བཞིན་
པའི་ངང་ནས་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བསམས་ནས་མཆོད་གཏོར་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་

བོར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཀ་དག་ལྟན་སྐྱེས་སོགས། མངོན་རྟོགས་དང་
 སྐྱུན་འབྲེན་ནི། དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་སོགས། ལྷག་དང་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་
 ནི། ཅ་བརྒྱད་ལྷ་མ་སོགས། བཤེགས་པ་ནི། བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་སོགས།
 བསྐྱང་བ་ནི། མཆོམས་སྤྱིན་སོགས། གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ནི། དམ་ཉམས་
 བསྐྱལ་བའི་སོགས། བསྟོད་པ་ནི། རྗེ་སྤང་མཐའི་སོགས་དང་བསྟན་དག་མ་
 ལུས་ཐལ་བར་བརྒྱག་མཛད་སོགས། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་
 བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་སོགས། བསྟན་འཛིན་ཞབས་པད་བརྟན་པ་སོགས་ནི།
 འཕགས་མཆོག་སྤྱལ་སོགས། ལྷག་པར་སྡེ་འདིའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་
 མཐུན་རྒྱུན་འཆད་ཅོད་ཅོམ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བྱུང་པར་
 ཞེས་སོགས་བྱིས་བསྟན། གཏོར་འབྲུལ་འདི་བརྩམས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་
 རྒྱལ་བ་དུག་པ་ཁྲི་ལས་པལ་སྟེ་དག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ཁྲི་ཁར་བཏོན་
 པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པར་གཏོར་འབྲུལ་དཔེ་རྣམས་རང་ལས་གསལ་འོན་ཀྱང་
 འདིར་དེའི་སྐོར་མ་བཀོད། དཔེ་འགར་འདི་ཀུན་མཁྱེན་པས་མཛད་པ་ཡིན་
 ཞེས་བྲིས་པ་མ་དག།

ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་མའི་སྐྱོར།

༥ གཏོར་འབྲུལ་འདི་ཡ་རྒྱལ་དབང་དུག་པའི་གསུང་ཡིན་པར་སྒྲོང་རྡོལ་
རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་གསུང་དུའང་འདི་
དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་འགའ་ཞིག་གསུངས། མཆོད་གཏོར་སོགས་
འབྲུལ་ཡུལ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། འྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཅ་བ་སྤྲ་མ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་
བ་ཡི་དམ། འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཅ་བ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་གི་ཆོག་མ། དེ་ནས་
མཆོད་པ་ནི། སྤྱན་རྒྱ་གཏོར་གསུམ། ཆོག་མ་འཁོར། རྩ་གད་ཅེས་པ་ཆང་
ལ་སྤྱན་བསྐྱེས་པའི་བཅུད་སྟེར་གྱི་མཆོད་པ། སྤྱོད་ཞེས་པ་གསང་མཆོད་
དང་སྒྲོལ་ཞེས་པ་གསང་བའི་སྤྱོད་པ། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་ནས་རོལ་མའི་
བར་དང་། ཏྲ་མཆོག་ནས་དོམ་བྱེད་བར་སྤྱན་གཟིགས་ཀྱི་མཆོད་པ། ཏྲ་
གཏོར་རྒྱུན་གཏོར་དུས་གཏོར་སོགས་གཏོར་མའི་རིགས། མདའ་མདུང་
སོགས་མཆོན་ཆའི་རིགས། དཔའ་བོའི་ཆས་བཅུད་ནི་སྒྲོང་རྡོལ་ཕྲགས་སྟོམ་
ལྟར། རྡོ་རྩེ་བྱེད་པ། ལྷང་ལོ། ལྷང་གཤོག་ཕྱག་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཆ། གོ་ཁབ།
རྩ་གད་ན། ལྷག་མཆོ། མེ་རི་བཅས་དང་། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆས་བཅུད་ཅེས་
ཡོངས་གྲགས་སུ་བགྲང་སྟོལ་ཡོད་པ་ནི། མི་མགོའི་དབུ་རྒྱུན་དང་དོ་ལ།
གྲང་ཕྲགས། ཞིང་ཕྲགས། ལྷག་ཕྲགས། ཞག་གི་སོ་རིས། ལྷག་གི་ཐིག་ལེ།

ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱུང་།

ཆས་དགུ་བགྲང་ཚུལ་བཅའ་དགོས། རྟེན་མདོས། བསྐྱང་མདོས་
སོགས་མདོས་གྱི་རིགས། གིང་ཕུ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་གི་སྒྲ་དོ་སྒྲིག་འཁོར་
སོགས་མཆོད་ཆོགས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་འདི་དག་འབྲུལ་ཞེས་པའོ། གཏོར་
འབྲུལ་འདི་བཀའ་རྒྱ་ཅན་ལྟ་བུར་བཅིས་ནས་གྲུ་ཆང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མ་
གཏོགས་ཆོས་རྩ་སོགས་སྤྱ་འདོན་སྒོལ་མི་འདུག་ལ་གྲུ་རར་འདི་འདོན་
སྐབས་གཞུང་སྒོ་རྒྱག་སྒོལ་ཡོད་པ་ནི་འདི་བཀའ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒོ་བཏགས་གྱི་ལབ་སྒྲེང་མ་མང་ན་
ལེགས།

རྩི་ཡིག་ལས་སྦྱེས་མ་སོགས་གྱི་སྒྲོར།

༥ འདི་སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་གསུང་ཡིན་པར་སེ་རྩ་སྤགས་པའི་ཆོས་
སྦྱོང་རྩིང་པ་ཞིག་ལས་མཇལ་བྱང་ཞེས་རྒྱད་སྟོད་མཁན་བྱར་བྱ་དོ་རིན་པོ་
ཆེས་གསུངས། ཆོག་དོན་ནི། རྩི་ལས་སྦྱེས་བཟོ་གོ་རྟ་ཞེས་སོགས་ཆོག་
བཅད་དང་པོ་འདི་ལ་ཡི་དམ་གྱི་གཟུངས་སྤགས་གྱི་དོན་དང་བསྟོད་པ་
གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ངོ་མཆར་བའི་གསུང་ཡིན། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གོ་དཀའ་བ་

མི་འདུག་པས་དེ་ཙམ་སྟོ། །

ཀ་བསྟོད་དང་མ་བསྟོད་གཉིས་ནི། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པའི་གསུང་དང་།
ལྷ་མོའི་བསྟོད་བསྐྱེད་རབ་འབྱུངས་མ་ནི། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
གསུང་ཡིན། མཐུག་གི་གཞི་བདག་དང་ཐ་འོག་གི་འཕྲིན་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་
མཇེད་པ་པོ་སྲུ་ཡིན་མ་མཇུག། དེ་ལྟར་གྱ་ཚང་བཀའ་ངེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་
ཉམས་བཞེས་འདི་དག་གི་ཆོག་དོན་ངེས་པར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་
བཅས་བཏོན་ན་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་ཀྱི་རིང་ལ་ཆོགས་ཆོས་གང་གི་སྐབས་
སྤུང་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

ཅས་པ་འདི་ནི་སེར་སྟོད་དགོ་བཤེས་ནོར་བཟང་ནས་གྱ་ཚང་རིན་པོ་
ཆའི་བཀའ་ངེན་གསལ་བ་ཕྱིར་དམ་པའི་ཞལ་ནས་འབྱུང་བ་དང་ལོ་མང་རིང་
རང་གིས་ཉམས་ཞིབ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཁྱུངས་
དག་པར་བྲིས་སོ། །